

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 230
Març 2011

QUÈ CAL SABER?

ELS FLAIXOS (I)

El terme **flaix** prové de l'anglès *flash*, que vol dir 'raig breu i intens de llum', però també té molts altres sentits figurats, relacionats amb la rapidesa, la intensitat i la brevetat, i forma part de molts altres termes. Per exemple, s'utilitza per a descriure un cop de calor o foc, i també una inspiració, una visió, un pensament o un record sobtats. A més, també té diversos significats com a verb, com ara 'provocar cops de llum o calor', 'mourer's un objecte de manera molt ràpida i desaparèixer', etcètera.

En català, aquest mot s'ha de compondre acabat en **-ix** i en lletra rodona (i no cursiva), com correspon a qualsevol terme normalitzat. L'escrivim amb **-ix** perquè aquesta és l'adaptació catalana més fidel a la fonètica del terme anglès, com a mínim per als parlants del català oriental. En els mots comuns, els parlants de català oriental no pronuncien la *i* d'aquest grup consonàntic, però els parlants de català occidental sí, com en *peix*, *caixa*, etc. En aquest cas, però, no es tracta d'un mot patrimonial, sinó d'un neologisme adaptat de l'anglès; per tant, els parlants de català occidental no han de pronunciar la *i*. Passa el mateix amb el terme **esquaix**.

En català fem servir aquest mot amb molts sentits figurats, però també forma part de múltiples termes usats en àrees de coneixement molt diverses. Vegem ara alguns dels usos diversos que té.

En fotografia, el **flaix** és l'aparell que emet un raig de llum, generalment breu i intens, per a corregir una deficiència lumínica. N'hi ha de molts tipus, com el **flaix automàtic**, **flaix anular**, el **flaix submarí**, el **flaix estroboscòpic**, el **flaix sincronitzat**, etc. Les **pólvores de flaix** eren una mescla de pols de magnesi i clorat potàssic que s'utilitzava per a produir llum abans de l'aparició d'aquest aparell actualment tan comú en moltes càmeres fotogràfiques.

Un **convertidor analògic-digital de flaix** és un dispositiu electrònic que duu a terme la conversió d'un senyal elèctric en un sol pas. En anglès, sovint s'anomena *flash ADC* (*analogic-digital converter*).

web de QUÈ CAL SABER?
<http://scb.iec.cat/saber.htm>